

Luomakunnan sunnuntain saarna Tohmajärvellä juhannuspäivänä 25.6.2011

Joh. 1: 1-4

Alussa oli Jeesus.

Tätä tarkoittaa evankelista Johannes kun hän puhuu Jumalan Sanasta. Uskomme mukaan koko pyhä Kolminaisuus toimi jo luomisessa.

Kirkkovoosi on muotoutunut hyvin pitkälle Jeesuksen elämän tapahtumien ympärille, ja hyvä niin. Hän on uskomme keskipiste, aurinkomme. Myös Pyhälle Hengelle on oma juhlaansa, helluntai. Mutta entä ensimmäinen uskonkappale eli Jumala Luojana? Missä on hänen juhlaansa?

Tässä on puute, jota hieman korjaa Luomakunnan sunnuntain vietto seurakunnissamme. Tarkoitus on, että Kolmiyhteisen Jumalan jokaista persoonaa muistettaisiin vuoden kierrossa. Luomakunnan sunnuntailla ei ole aivan vakiintunutta paikkaa. Jos saisi toivoa, Luomakunnan ja Luojan päivää vietettäisiin aina juuri tänään, juhannuspäivänä. Vaikkapa Johannes Kastajan muistopäivän rinnalla. Näin me teemme tänään Tohmajärven seurakunnassa.

Emme siis unohda Johannes Kastajaa, joka hänkin eli läheisessä yhteydessä luontoon. Mutta hänen elämäntehtävänsä oli julistaa Jeesuksen tuloa, valmistaa hänelle tietä. Myös tänään tässä luomakunnan juhlassa keskitymme Jeesukseen, nimittäin Jeesuksen suhteeseen luontoon.

Jeesus kävisi aika hyvin suomalaisesta. Hän tunsu usein halua vetäytyä yksin kaupungin ja sen ihmisvilinän ulkopuolelle, Luojan luontoon. Tällaisen kuvan saa, kun lukee evankeliumeja kiinnittäen erityisesti huomiota Jeesuksen suhteeseen luontoon. Helposti ohittaa sellaiset kohdat nopeasti, mutta niitä on lopulta aika paljon. Jeesus ei suoraan puhunut luomakunnan varjelemisesta, sillä siihen aikaan luonnon tuho ei ollut yhtä akuutti ongelma kuin mitä se on nyt. Mutta hän kulki sandaalit pölyssä rakkaan syrjäisen Galileansa teillä, havainnoi luonnon tapahtumia ja ihmisten viljelyponnisteluja maatilkuillaan. Näistä arjen havainnoista hän sai kielikuvansa vertauksiinsa.

Toisaalta jo ennen kuin Jeesus aloitti julkisen toimintansa julistajana ja parantajana hän hakeutui erämaahan etsimään omaa näkyään ja tehtävänsä. Neljäkymmentä päivää Jeesus oleskeli karussa erämaassa ja Markuksen mukaan ”hän eli villieläinten joukossa ja enkelit pitivät hänestä huolta”. Erämaassa Jeesukselle kirkastui hänen tehtävänsä, hän palasi ihmisten ilmoille ja alkoi julistaa: ”Aika on täyttynyt, Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Kääntykää ja uskokaa hyvä sanoma.”

Koko julkisen toimintansa ajan Jeesus toimi usein niin, että hän lähti yöksi yksinäisyyteen, Isän tähtitaivaan alle rukoilemaan ja kenties vaan lepäämään Jumalan luomakunnan sylissä. Aamulla hän palasi opettamaan kansaa temppelissä. Yhä uudestaan evankelistat mainitsevat tästä Jeesuksen tavasta. Ilmeisesti se oli hänelle välttämätöntä jotta hän jaksaisi.

Lisäksi mm. Matteus kertoo erityisestä noususta vuorelle, kirkastusvuorelle. Vuorelta palattuuan Jeesus lähetti oppilaansa saarnaamaan ja karkottamaan pahoja henkiä. - mitä ne voisivat olla tänään? Toivottomuuden ja kyynisyyden henki: ei mihinkään voi vaikuttaa... Tai pelon ja ahdistuksen henki? Niitä voimme karkottaa yhdessä, toisiamme rohkaisten.

Itse Jeesus käytti puhuessaan runsaasti luonnosta otettuja vertauskuvia. Hän kuvasi Jumalan valtakunnan ihmeellistä kasvuvoimaa esimerkiksi sinapinsiemenen avulla: vaikka siemen on tosi pieni, kasvaa siitä suuri kuin puu ja taivaan linnut pesivät sen oksilla. Toisessa vertauksessa

Valtakunta on kuin maa, joka kasvattaa sadon ajallaan ja omalla tavallaan. Kylväjän siemenistä kasvaa hyvä sato, vaikka osa siemenistä meneekin hukkaan. Johanneksen evankeliumin mukaan Jeesus vertasi itseään viinipuuhun ja meitä seuraajiaan sen oksiin.

Näiden kielikuvien lisäksi Jeesuksen puheissa vilahtelevat taivaan linnut ja kedon kukat sekä korpit, kyyhkysset, käärmeet, lampaat, sudet ja ketut. Jeesus puhuu taivaan merkkien tarkkailemisesta, hän itse osasi lukea pilvien punerruksesta enteitä säiden muutoksista. Jeesuksen kieltä voi sanoa maanläheiseksi. Jeesuksen opetuksissa kuvastuu hänen hellyytensä maata kohtaan.

Tavallaan evankeliumien kertomuksissa Jeesuksen elämän raskaasta loppuvaiheesta tuntuu maan eli luonnon rakkaus Jeesusta kohtaan. Viimeisenä iltanaan Getsemanessa, suuren ahdistuksen vallassa, Jeesus rukoili kasvot maata vasten. Jeesuksen kuollessa koko luomakunta vavahti. Maa vavahti uudelleen Jeesuksen ylösnousemuksen hetkellä, kun Magdalan Maria ja muut naiset tulivat Jeesuksen haudalle, nyt ylösnousemuksen voimasta ja riemusta. Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus ilmestyi rakkailleen puutarhassa ja Galilean tutun ja läheisen järven rannalla. Siellä hän antoi käskyn viedä evankeliumi kaikille luoduille – siis ei vain ihmisille. Ilosanoma vapautuksesta kuuluu myös eläimille, metsille ja vesille. Ja tämä käsky on osoitettu meille jokaiselle.

Tänä Herran vuonna 2011 me olemme kuulleet järkyttäviä uutisia muun muassa Japanista ja sen ydinvoimaloiden ongelmista. Meri ja ilma ja ihmisten ja eläinten ravinto on saastunut. Ja paljon muitakin hälyyttäviä uutisia kuuluu joka puolelta maailmaa. Omassa maassamme moni kokee suurta surua, kun eläimiä kohdellaan huonosti tai kun metsiä hakataan niin laajasti. Yhtäkkiä rakas lapsuuden metsä täynnä merkityksiä onkin kadonnut. Uskaltaako metsään enää kiintyäkään?

Kun Jeesus puhui viimeisistä tapahtumista, hän sanoi: ”Katsokaa viikunapuuta, tai mitä puuta tahansa. Kun näette sen puhkeavan lehteen, te tiedätte ilman muuta, että kesä on jo lähellä. Samalla tavalla te nähdessänne tämän tapahtuvan tiedätte, että Jumalan valtakunta on lähellä.” Ympäriämme on paljon merkkejä siitä, että luonnon kestävyys on koetteilla. Ongelman perimmäinen syy on ihmisen korvien välissä. Sieltä tulee ahne halu ottaa luonnosta kaikki irti, oman mukavuutemme vuoksi. Ihmisellä on kyllä oikeus viljellä maata ja saada kohtuullinen jokapäiväinen leipänsä. Mutta kuten kuulimme Vanhan testamentin lukukappaleesta, viljelemisen tulee käydä yhtä jalkaa varjelemisen kanssa. Meillä on syvä vastuu luomakunnan kokonaisuudesta. Ja tämän vastuun me olemme kantaneet huonosti.

Nyt on parannuksen teon paikka. Eli kääntymyksen, sillä Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Kääntymys tarkoittaa mielenmuutosta, sitä että näemme maailman ja oman suhteemme luontoon aivan toisin. Me ihmiset emme ole luonnon herroja, vaan me kuulumme yhteen puiden ja eläinten, veden ja kallioiden kanssa. Suhteemme maahan tulee olla hellyyden täyttämä.

Kyseessä on tärkeä muutos arvojemme ja asenteittemme tasolla: luomakunnan pyhyiden tajun paluu. Myös kristilliseen uskoon kuuluu ajatus luonnon pyhydestä. Se ei ole panteistiseen tapaan ymmärrettyä niin että luonto itsessään olisi jumalallinen. Ei, vaan pyhyiden lähde on kolmiyhteinen Jumala, joka on Luojana läsnä jokaisessa pienimmässäkin puun lehdessä (tämä ajatus tulee Lutherilta). Jumala Pyhänä Henkenä pitää yllä elämää kaikessa luodussa ja myös seurakunnassaan. Luomakunnan pyhyys on Jumalan pyhyttä keskellä hänen ihmeellisiä lahjojaan. Ja pyhyiden tajun paluusta seuraa parhaimmillaan jotain merkittävää. Siitä seuraa luomakunnan koskemattomuuden taju. Ihmisellä ei olekaan rajoittamatonta valtaa ottaa luonnosta irti kaikkea mitä häntä sattuu huvittamaan. Rajan taju suojelee luontoa mutta se suojelee myös ihmistä.

Täällä Tohmajärven seurakunnassa on jo vuosia sitten lähdetty suojelemaan kaikkein arvokkaimpia metsiä ja soita, ja niiden monimuotoista elämää. Olkoot seurakunnan suojelealueet siunattuja. Ne koituvat siunaukseksi teille kaikille, koko yhteisölle. Sellaisissa turvapaikoissa, joissa tietää että

tämä metsä on turvassa ihmisen pyyteiltä, voi rauhassa aistia myös metsän hengellisen merkityksen suomalaisille, Pyhän Jumalan yhtenä tärkeänä kohtaamispaikkana. Toinen olennainen kohtaamisen paikka on yhteinen jumalanpalvelus, alttarin ja ristin ääressä. Tällaisissa ulkoilma- tai metsäkirkoissa nämä molemmat tulevat yhteen ja ehkä siksi antavat tuntuman jostakin hyvää tekevästä kokonaisuudesta, yhteenkuuluvuudesta.

Jeesuksen viikunapuuvirtaus keskellä vaikeita aikoja on kaikesta huolimatta kaunis ja toivoa herättävä. Puu puhkeaa lehteen, kesä on lähellä. Ajattelen, että Jeesus haluaa kaiken pelottavan keskellä rohkaista meitä: kesä on lähellä, kesä on keskellämme, Jumalan valtakunta on jo keskellämme. Jumalan valtakunta on rakkauden ja oikeudenmukaisuuden, ja toivon valtakunta. Jos kerran Kolmiyhteinen Jumala on luonut tämän ihmeellisen maailman niin ei hän anna sen tuhoutua. Jumala on meidän puolellamme kun kamppailemme elämän puolesta. Jumala armahtaa meitä, kun lankeamme itsekkyyteen ja epäoikeudenmukaisuuteen. Henki auttaa meitä kun olemme heikkoja ja neuvottomia.

Tämän pyhäpäivän evankeliumi muistuttaa, että kaikki on syntynyt Jumalan Sanan, Jeesuksen voimalla. Hänessä oli elämä ja elämä oli ihmisten valo. Yhtä lailla näin valon juhlan aikaan kuin keskellä monenlaista pimeyttä Jeesuksen muistaminen antaa voimaa ja herättää kiitollisen mielen.

Rukoillaan:

Jeesus, Jumalan Sana

synnytä sinä meissä uutta elämää, viisautta ja voimaa elää oikein.

Armahda meitä kun emme jaksamme emmekä osaa.

Kiitos Pyhä Jumala ihanasta luomakunnastasi,

siunaa kaikkia pieniä ja suuria sisariamme ja veljiämme metsissä ja maaperässä, ilmassa ja vedessä.

Aamen.